

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 8P/318/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319208052
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2022:8319208052.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ľubov Vargovou v konaní súdu vo veci starostlivosti o maloletú H. T., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, pochádzajúcu z otca Ľ. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, právne zastúpeného JUDr. Ľubomírom Hudákom, advokátom, Mierová 87, Humenné, o návrhu matky C. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XX, U., právne zastúpenej JUDr. Karin Bilou, advokátkou, Kukorelliho 52, Humenné, na udelenie súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska takto

rozhodol:

Súd u d e ľ u j e súhlas na podanie žiadosti o zmenu priezviska pre mal. H. T., F.. XX.XX.XXXX.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka podala dňa 08.11.2019 na súd návrh, ktorým žiadala, aby jej súd povolil podať žiadosť o zmenu priezviska maloletej H. T. na priezvisko C..

2. Návrh odôvodnila tak, že s otcom maloletej neboli manželia a istý čas, po dobu 1,5 roka žili v spoločnej domácnosti a keďže po narodení dcéry predpokladala, že uzavru manžielstvo, súhlasila s tým, aby dcéra mala priezvisko po svojom otcovi, T.. Pre pretrvávajúce problémy matka krátko po jej narodení bola nútená opustiť domácnosť, v ktorej žila s dcérou, jej otcom a rodičmi otca maloletej. Od tejto doby uplynulo už takmer deväť rokov a odvtedy nežijú v spoločnej domácnosti a maloletá bola rozsudkom tohto súdu zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu po 100,- eur mesačne. Následne ďalším rozsudkom bola upravená vyživovacia povinnosť otca k dcére na sumu 200,- eur mesačne a ďalej na návrh otca bola znížená vyživovacia povinnosť otca na sumu 27,13 eur v roku 2015. Napriek výživnému určenému v minimálnom rozsahu, otec si povinnosť neplnil, preto matka podala oznámenie na otca a ten bol uznaný vinným a bol mu uložený trest odňatia slobody 5 mesiacov s podmienčným odkladom na skúšobnú dobu 1 rok. Od mája 2017 si otec maloletej vyživovaciu povinnosť voči nej plní iba sporadicky a k dnešnému dňu dlhuje na výživnom minimálne sumu cca 712,- eur, matka opätovne podala na otca oznámenie, pre neplnenie vyživovacej povinnosti voči dcére s uvedením, že aj tieto skutočnosti svedčia o tom, že otec nemá o dcéru žiaden záujem. V čase, keď matka s dcérou opustila spoločnú domácnosť, v ktorej žili s otcom, dcéra nemala ani jeden rok a od tej doby matka žije s dcérou sama a sama zabezpečuje jej potreby. Styk otca s dcérou upravený súdom nebol, lebo matka v prípade záujmu otca o dcéru nemala záujem otcovi brániť v stretávaní, ale jeho záujem o dcéru je minimálny aj napriek tomu, že býva v rovnakom meste ako dcéra, preto by nemal mať problém pre dcéru kedykoľvek prísť. Otec si založil novú rodinu a s novou partnerkou čakajú spoločné dieťa a ďalšie dieťa jeho partnerka už má. Matka uviedla, že nemá žiadny vzťah a žije iba pre svoju dcéru, neplánuje sa vydať a tým meniť svoje dievčenské priezvisko a má úplne jasno aj v otázke ďalšieho dieťaťa, ktoré už neplánuje, preto je presvedčená, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, odôvodňujúce udelenie súhlasu na zmenu priezviska mal. H., lebo jej biologický otec o ňu neprejavuje úprimný a skutočný záujem, svoju vyživovaciu povinnosť si plní sporadicky aj to

iba v minimálnej výške, nad rámec stanoveného výživného dcére neprispieva a buduje si novú rodinu. Vzájomný citový vzťah otca a dcéry sa ani nestihol medzi nimi vybudovať a matka je toho názoru, dnes vo veku dcéry deväť rokov je na jeho budovanie neskoro, zvlášť keď ani otec ani dcéra o to nemajú záujem. Dcéra sama prejavila záujem volať sa rovnako ako jej matka a jej predstava je spojená najmä s menovkou na dverách ich bytu, kde by bolo uvedené C. I. H. C.. Dcéra je uzrozumená tiež s tým, že takáto zmena sa prejaví aj v škole a v rámci mimoškolských aktivít, ale je si vedomá toho, že spolužiaci a kamaráti si rýchlo zvyknú. Vie, že tým nestráca otca a starých rodičov, chce však mať aj týmto spôsobom v sebe upevnený väčší pocit spolupatričnosti k nej ako svojej matke, s ktorou prežila celý svoj doterajší život a s ktorou bude žiť ešte dlho. K návrhu matka doložila rodný list maloletej a rozsudky tohto súdu.

3. Uznesením č. k. 8P/318/2019-25 zo dňa 14.11.2019 bol maloletej ustanovený kolízny opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné.

4. Otec na výzvu súdu na vyjadrenie k návrhu matky písomne nereagoval.

5. Súd doplnil dokazovanie na pojednávaní konanom dňa 09.06.2020, na ktorom matka uviedla, že na návrhu trvá a ide o v poradí druhý rovnaký návrh, ktorý podala pred desiatimi rokmi s uvedením, že otec nepozná potreby dcéry, nepozná jej želania a ak jej náhodou niečo prinesie tak je to buď malé alebo zlé. K dôvodom, pre ktoré podala návrh matka uviedla, že pre ich vzájomnú spolupatričnosť chce, lebo iba ona zabezpečuje potreby svojej dcéry a žiaden rodinný príslušník, ktorý má priezvisko T., teda ani starí rodičia o ňu nejavia záujem a otec sa o dcéru zaujíma iba vtedy, ak má novú priateľku a poslednú dovolenku s otcom dcéra absolvovala pred dvoma rokmi spolu s priateľkou otca, pričom sa na dovolenku tešila a po jej absolvovaní otca odmieta, pričom matka dôvod odmietania nepozná. Matka poukázala na to, že po uplynutí desiatich rokov sa znova pokúša o to, aby dcéra mala rovnaké priezvisko ako matka, lebo iba oba zabezpečuje všetky potreby dcéry a má záujem o jej ďalší život. Kolízna opatrovníčka prítomná na pojednávaní uviedla, že bol zisťovaný názor maloletej a táto vyslovila želanie volať sa ako matka. Otec dvakrát požiadal o zmenu termínu vytýčeného pojednávania a zúčastnil sa až pojednávania konaného dňa 14.10.2020, na ktorom matka uviedla, že otec si od podania návrhu na súd plní svoju vyživovaciu povinnosť a naposledy bol s dcérou v októbri minulého roka s uvedením, že dcéru nekontaktuje, preto si otec nezaslúži, aby niesla jeho priezvisko. Otec s návrhom matky na zmenu priezviska nesúhlasil s uvedením, že neobstojí matkine tvrdenie, že by sa mali dcére pre priezvisko vysmievať a ani tvrdenie, že si jej okolie rýchlo zvykne na zmenu priezviska, ktoré má 10 rokov. Uviedol, že sa s matkou chcel dohodnúť na zvýšení výživného na sumu 150,- eur, ale táto žiadala úpravu na 500,- eur mesačne a mala sa otcovi vysmiať. K stretávaniu uviedol, že matka mu v tom bráni a pri poslednom pokuse o stretnutie mu vulgárne vynadala a predpokladá, že si to vypočula aj dcéra a s návrhom matky nesúhlasil, čo matka poprela.

6. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní uviedla, že pri zisťovaní názoru maloletej, maloletá sa stotožňuje s priezviskom matky a to najmä preto, že je iba v kontakte s ňou. Kolízna opatrovníčka uviedla, že ak otec tvrdí, že mu matka bráni v kontakte s dcérou, prečo sa neobrátil na políciu alebo úrad práce. Maloletá sa niekedy predstavuje menom matky a aj pred priateľkami sa prezentuje priezviskom matky, preto z tohto kolízny opatrovník usudzuje, že by sa takto chcela volať a dôvodnosť návrhu matky ponechal na rozhodnutie súdu.

7. Okresný súd Humenné rozsudkom č. k. 8P/318/2019 - 69 zo dňa 14.10.2020 v spojení s opravným uznesením č. k. 8P/318/2019 - 107 zo dňa 25.03.2021 udelil súhlas na podanie žiadosti o zmenu priezviska pre mal. H. T., F.. XX.XX.XXXX z priezviska „T. F. H. „.

8. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie otec maloletej H., v ktorom navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a návrh zamietol, prípadne zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odvolaní uviedol, že nie je pravdou, že by neprejavoval záujem o svoju dcéru. Aj samotná matka uviedla, že otec bol s mal. H. dokonca na dovolenke a to pred dvoma rokmi, pričom zároveň uviedla, že s dcérou bol aj v októbri 2019 a údajne od toho času ho dcéra odmieta. Aj tieto tvrdenia samotnej matky svedčia o tom, že otec sa snažil udržiavať kontakt so svojou dcérou, ale vzhľadom na skutočnosť, že matka má neobmedzený vplyv na dcéru, nemal možnosť a ani len šancu na to, aby mohol byť v pravidelnom osobnom kontakte s dcérou. Matka však neuviedla, že otec sa snaží dcéru kontaktovať aj telefonicky, prostredníctvom sms správ a pod., ale dcéra na to odpovedá len sporadicky, čo otec pripisuje opäť negatívne mu pôsobeniu zo strany matky. Otec je

presvedčený, že v prípade, ak dôjde k zmene priezviska jeho dcéry, túto absolútne stratí, pretože matka v nej bude posilňovať pocit, že došlo k pretrhnutiu všetkých väzieb s otcom, čo však otec nechce, pretože má záujem na tom, aby jeho dcéra vedela, kto je jej otec, aby vedela, že stále k nemu patrí, aj keď s ňou nemôže žiť v spoločnej domácnosti. Zo strany matky bolo otcovi bránené v pravidelnom kontakte s dcérou, väčšinou keď sa o to pokúšal, skončilo sa to hádkami a urážkami, pričom tak, ako otec uviedol na pojednávaní, svedkom hádok a nadávok na jeho osobu zo strany matky bola aj dcéra. To, že otec sa snažil vyhýbať konfliktom s matkou dieťaťa ešte neznamená, že o mal. dcéru nemal a nemá záujem. Mal. H.I. má už 10 rokov, 10 rokov používa priezvisko otca, toto priezvisko ju žiadnym spôsobom neobmedzuje vo vzťahu s jej matkou, ale pri jeho strate reálne hrozí, že sa stratí akákoľvek identifikovateľnosť s biologickým otcom. Vzhľadom na vek dieťaťa má otec rovnako za to, že nie je možnosť vylúčiť silný vplyv matky na vyslovenie názoru dieťaťa a to s prihliadnutím práve na to, že ide o situáciu, kedy má matka na mal. H. úplný a neobmedzený vplyv. Ak bolo otcovi vytknuté, že sa neobrátil na súd so žiadosťou o úpravu styku s mal. H.K. resp. na políciu, je potrebné uviesť, že otec mal bol toho názoru, že jeho možnosti v stretávaní sa s dcérou nebudú zo strany matky obmedzované a že ide len o prechodný stav (nakoľko napriek problémom, ale predsa dovolila ísť dcére s otcom na dovolenku a pod.), pričom samotné podanie návrhu na súd by ešte matku neprinútilo rešpektovať jeho práva ako otca na stretávanie sa s dcérou. Otec nechcel dieťa vystavovať ďalším stresom v prebiehajúcich súdnych konaniach, pretože mal za to, že vzájomné vzťahy sa upraví. Vyhovením však tomuto návrhu reálne hrozí, že mal. H. nadobudne presvedčenie, že „prestáva“ byť jeho dcérou, čo by otec nechcel dopustiť.

9. Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 24CoP/61/2021 - 119 zo dňa 30.11.2021 zrušil rozsudok v spojení s opravným uznesením a vrátil vec prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v prejednávanej veci bol zisťovaný názor maloletej len veľmi nepriamo, ako to vyplýva z obsahu prednesu kolízneho opatrovníka na pojednávaní. Ten uviedol, že je možné, že maloletá by sa chcela volať C., ako mamka. Odvolací súd považuje takéto zisťovanie názoru maloletej za nepostačujúce. Podľa názoru Výboru pre práva dieťaťa, tak, kde je to možné, by mal byť zisťovaný názor dieťaťa priamo. Odvolaciemu súdu je zrejmé, že H. má iba 11 rokov, ale zo spisu nevyplýva žiaden objektívny dôvod, pre ktorý by nemohla byť objektívne schopná vypočutia priamo súdom na svoj názor po tom, ako bude náležite informovaná o predmete konania. Aj podľa judikatúry, dieťa už vo veku 6 rokov je schopné vyjadriť svoj názor, napríklad či chce ísť do školy, ktorú školu si vybrať a pod. Odvolací súd má za to, že je potrebné aby súd vhodnou formou vypočul maloletú H. a vytvoril si sám kvalifikovaný názor minimálne na jej duševnú a rozumovú vyspelosť v otázke zmeny jej priezviska. V konečnom dôsledku je to práve mal. H., kto je nositeľom priezviska a jej vôľa by mala byť pri rozhodovaní súdu jedným z vodiacich kritérií pri rozhodovaní o návrhu na zmenu priezviska.

10. Súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) doplnil dokazovanie na pojednávaní dňa 23.03.2022 a vypočul vo veci maloletú H., ktorá uviedla, že jej spolužiaci majú priezviská po svojich rodičoch a tieto priezviská sú rovnaké, ale ona by chcela, aby mala priezvisko po svojej mame, lebo u tejto býva, mama sa o ňu stará a s otcom posledné tri roky nie je v kontakte. Za obdobie posledných troch rokov, ak nepočíta, keď prišiel k mame po nejaké papiere, s otcom nie je v žiadnom kontakte. Posledné roky si s otcom ani nevolá a ani si nepíše. Na otázku kolízneho opatrovníka, akým menom sa predstavuje, maloletá uviedla, že vzhľadom na meno, ktoré má, priezvisko po mamke nepoužíva, ale chcela by sa volať ako mamka, lebo s ňou býva a mamka sa o ňu stará oproti otcovi, ktorý tak nerobí. Keď ide k lekárovi s mamou, mama má iné priezvisko a na dokladoch pre lekára na kartičke poisťovňa má iné priezvisko, čo jej nie je príjemné. Bola s otcom v Chorvátsku v roku 2018, ale na túto dovolenku nespomína veľmi dobre, nakoľko bola v cudzom prostredí a chcela spať s otcom, avšak ráno sa zobudila a zistila, že pri nej spí syn priateľky otca a oco spal s priateľkou. Rovnako tak na tej dovolenke pri mori, v mori boli ježkovia a jej otec kúpil topánky na ochranu proti ježkom až posledný deň dovolenky, kde do vody vstupovala s obavami a preto túto dovolenku hodnotí nie dobre. Po tejto dovolenke v Chorvátsku jej oco volal a nechcela byť neslušná, preto mu telefóny zdvíhala, avšak ju v telefonátoch upodozrieval, že má hlasitý odposluch, pričom to nemala a do telefónu hovoril veci o mame, ktoré sa jej nepáčili, preto tieto telefonáty prestali. Mamka jej nikdy nezakazuje brať telefóny, ani nikdy nehovorí, aby otcovi nedvíhala. F. v závere uviedla, že nápad alebo myšlienka o tom, že by sa chcela volať rovnako ako mama, bola jej myšlienkou a na základe toho mama podala návrh na zmenu priezviska u nej.

11. Otec na poslednom pojednávaní vo veci uviedol, že zmena priezviska by nemala mať žiaden vplyv na jeho vzťah k dcére, naďalej je a zostáva jej otcom a chce tento vzťah, ktorý možno nie je ideálny, dať do poriadku. F. je jeho prvorozená dcéra, preto by chcel, aby niesla naďalej jeho priezvisko.

12. Právny zástupca otca na tom istom pojednávaní navrhol, aby súd nariadil znalecké dokazovanie na posúdenie maloletej, či jej želania nie sú ovplyvňované niekým iným.

13. Právna zástupkyňa matky s takto navrhovaným dôkazom nesúhlasila, nakoľko na súde už prebieha ďalšie konanie ohľadom úpravy stretávania otca s dcérou a pravdepodobne sa v ďalšom konaní nevyhnuť znaleckému dokazovaniu. V tomto konaní je podľa jej názoru znalecké dokazovanie nadbytočné.

14. Z pripojených spisov tohto súdu bolo zistené, že v konaní 19P/282/2011 boli upravené práva k maloletej rozsudkom zo dňa 27.09.2011 tak, že bola zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť na výživu sumou po 100,-- eur. V konaní 10P/29/2013 bolo rozhodnuté o zvýšení výživného na sumu 200,-- eur mesačne v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 17CoP/31/2013-131. V konaní vedenom pod sp.zn. 10P/400/2014 na návrh otca súd znížil výživné na maloletú na minimálnu sumu v tom čase vo výške 27,13 eur rozsudkom zo dňa 01.12.2015. V konaní vedenom na tomto súde pod sp. zn. 10P/30/2012 bolo rozhodované o návrhu matky, ktorým chcela dosiahnuť zmenu priezviska maloletej a toto konanie bolo pre späťvzatie matky dňa 13.04.2012 zastavené uznesením tohto súdu. V konaní tohto súdu 1T/123/2015-101 bol otec dňa 09.01.2017 uznaný vinným, že si neplnil vyživovaciu povinnosť k dcére a v tom čase dlh otca na výživnom predstavoval sumu najmenej 910,-- eur.

Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

15. Meno a priezvisko dieťaťa je jeho základným identifikačným znakom a je vyjadrením jeho spolupatričnosti ku konkrétnej rodine. Mat' meno a priezvisko je v zmysle čl. 7 Dohovoru o právach dieťaťa (oznámeného pod č. 104/1991 Zb.) právom dieťaťa. Právo určiť dieťaťu meno a dať mu priezvisko stojí mimo rámca inštitútu rodičovských práv a povinností najmä preto, že sa priznáva každému rodičovi (aj maloletemu).

16. Toto možno vzťahovať aj na úpravy otázky priezviska maloletého podľa ustanovení zákona o rodine. Okrem všeobecných pravidiel (daných ust. § 40 k § 6) o určení priezviska maloletého dieťaťa považuje zákon za potrebné upraviť aj niektoré osobitné prípady, kedy sa už určené priezvisko dieťaťa zo zákona mení tak, aby bol cieľ rodinnej spolupatričnosti čo najlepšie naplnený. Okrem zmeny priezviska dieťaťa zo zákona je možné zmeniť priezvisko dieťaťa tiež na základe dohody alebo na základe povolenia príslušného orgánu podľa § 6 až 11 zák. č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku.

17. Zmene priezviska dieťaťa dohodou rodičov musí predchádzať konsenzus účastníkov právneho vzťahu.

18. V prípade podania žiadosti o zmenu priezviska podľa § 11 zák. č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku, ide o správu úvahy a teda je iba na posúdení správneho orgánu, či zmenu povolí alebo nepovolí. Ani súhlas oboch rodičov so zmenou priezviska nevyvoláva automaticky povolujúce rozhodnutie. Na základe správnej úvahy podľa § 6 až 11 zákona o mene a priezvisku, možno priezvisko maloletého dieťaťa meniť len na žiadosť a to v prípade, ak ide o priezvisko hanlivé, výstredné alebo smiešne, alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

19. Žiadosť musí byť písomná a okrem obligatórných náležitostí, ktoré žiadosť musí obsahovať, k žiadosti o povolenie zmeny priezviska musí byť pripojený súhlas druhého rodiča, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Iba výnimočne môže nesúhlas druhého rodiča nahradiť súd v konaní o vyslovení súhlasu so zmenou priezviska maloletého. Musí mať však za preukázané, že pre takéto nariadenie súhlasu existujú dôležité dôvody, napr. že rodič, ktorého priezvisko nosí, si neplní svoje povinnosti k dieťaťu, nejaví

o neho záujem a stratil k nemu zrejme citový vzťah, takže nie je v záujme dieťaťa prehlbovať pocit spolupatričnosti k tomuto rodičovi. Ďalej súd zvaží aj skutočnosti, koho priezvisko má dieťa nosiť v budúcnosti, aké sú ich vzájomné citové väzby a či tento vzťah vykazuje známky stability.

21. Priezvisko je identifikačným znakom osoby a je chránené ustanoveniami § 11 až 16 OZ. Meniť ho možno len vo výnimočných prípadoch, presne zákonom ustanovených. Dôvodom je skutočnosť, že osobnostné práva majú byť chránené a čo najstabilnejšie, a ich realizácia nemá podliehať rýchlym zmenám.

22. Podľa § 38 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

23. Určiť meno a priezvisko dieťaťa patrí k právam a povinnostiam rodičov, pričom pri určení priezviska dieťaťa treba zachovať zásady, podľa ktorých určiť priezvisko dieťaťa je právom obidvoch rodičov. Maloleté dieťaťa musí mať priezvisko svojho rodiča a k zmene priezviska maloletého môže dôjsť len zákonom predpísaným spôsobom. Na povolenie zmeny priezviska nie je právny nárok a podľa dlhodobej judikatúry súd súhlas dá na podanie žiadosti jedným z rodičov (proti vôli druhého rodiča) len vtedy, ak sú na to závažné dôvody, ak si rodič, ktorého priezvisko dieťa má, neplní povinnosti voči dieťaťu, neprejavuje oň záujem a zrejme stratil k nemu citový vzťah alebo z iného vážneho dôvodu nie je v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby sa u neho udržiaval a prehľboval pocit spolunáležitosti s týmto rodičom.

24. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlád dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

25. Spoločným znakom konaní vo veciach starostlivosti o maloletých je, že v týchto konaniach ide predovšetkým o záujem maloletých detí v zmysle čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Najlepší záujem dieťaťa nie je v zákone nijak definovaný, a preto musí byť posudzovaný s ohľadom na právo dieťaťa na rodinný život v zmysle čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čiastkové práva dieťaťa garantované v článku 12 Dohovoru o právach dieťaťa. Podľa tohto článku štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni. Za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

26. V danom prípade bolo vykonaným dokazovaním zistené, že rodičia maloletej H. nežijú v spoločnej domácnosti, starostlivosť o maloletú zabezpečuje len matka. Naopak otec o maloletú dlhodobo nejaví záujem, výživné začal platiť až po podaní tohto návrhu na súd a dlhší čas ho platil len v minimálnej výške. Otec dcéru pravidelne nekontaktuje, hoci miesta ich vzájomných bydlísk nie sú vzdialené, nevolá jej, nepíše, preto súd túto skutočnosť vyhodnotil tak, že otec o dieťa záujem nejaví a pre potrebu prehĺbenia spolupatričnosti k osobe, ktorá maloletú vychováva, povolil matke požiadať o zmenu priezviska maloletej na priezvisko, ktoré má matka, lebo táto zabezpečuje všetky potreby dcéry. Súd v súlade s § 38 CMP

prihliadol aj na názor 11 - ročnej H., ktorú vypočul na pojednávaní dňa 23.03.2022, na ktorom uviedla, že chce mať priezvisko po svojej mame, lebo u tejto býva, mama sa o ňu stará a s otcom posledné tri roky nie je v kontakte. Na základe týchto dôvodov súd udelil súhlas na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej H. T..

27. O trovách konania súd nerozhodoval, pretože žiadny z účastníkov konania si nárok na náhradu trov konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.